

**СЪСТЕЗАНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК „ГРАМОТНИ ЛИ СМЕ?“,
ОРГАНИЗИРАНО ОТ ОТДЕЛ „ОБРАЗОВАНИЕ“ КЪМ ОБЩИНА ПЛОВДИВ
И ЦПЛР – ОБЩИНСКИ ДЕТСКИ КОМПЛЕКС – ПЛОВДИВ**

7. КЛАС

ТРИТЕ ИМЕНА НА УЧАСТНИКА	
УЧИЛИЩЕ	
ТОЧКИ ОТ ТЕСТА	

Прочетете текстове 1. и 2. и решете задачите 1. до 10. включително.

Текст 1

И новият ред за прием на първолаци в столицата няма да реши всички проблеми, съпътстващи открай време постъпването в училище на най-малките. От Столичната община са определили нови прилежащи райони към училищата, местожителството в които занапред ще определя кое дете в кое школо може да постъпи.

Новите правила, подготвени от Столичната община, повтарят наредбата на МОН, която от миналата есен въведе уседналост при приема в първи клас. Те разделят децата на 4 групи, като с най-голямо предимство ще са тези с постоянен/настоящ адрес в прилежащия район на училището, който не е променян в последните над 3 г. преди кандидатстването. Втората група са деца, чийто постоянен адрес е в прилежащия район на училището повече от 1 г., но е променен в периода през последните от 1 до 3 г. Третата група са малчуганите, чийто адрес е бил променен през последната 1 г., а четвърта група – тези, живеещи извън прилежащия район на училището. Приемът ще се осъществява по реда на групите.

Прилежащите райони на училищата са очертани наново, което променя картината за част от родителите. От общината твърдят, че новите райони включват най-близките до учебното заведение улици, които досега може и да са попадали в друг административен район.

Вестник „Сега“

Текст 2

*В последните седмици в речта ни се засили честотата на употреба на една друга двойка думи, съдържащи представките **от** и **у**. Става дума за отседналост и уседналост, образувани съответно от причастието отседнал и прилагателното уседнал. Наричам втората дума прилагателно, защото в езика ни не съществува глагол уседна, докато отседнал естествено е образувано от глагола отседна. Между двете думи има съществена разлика. Глаголът отседна означава „настанявам се за временен престой“. Заради това той се употребява в изречения като **На първо време той отседна в хотел**. В същото време прилагателното уседнал означава „който живее, прекарва на едно място, без пътуване“ и като негов синоним се сочи заседнал. Заради това често се казва например **Той води уседнал начин на живот**.*

Владко Мурдаров

1. На мястото за отговор запишете към коя сферата на общуване принадлежи Текст 1.

---

2. Коя от посочените думи НЕ е синоним на думата прилежащ, използвана в Текст 1?

- А) прилежен
- Б) близлежащ
- В) съседен
- Г) близък

3. На мястото за отговор запишете синоними на думата училище, използвани в Текст 1.

---

4. Като имате предвид информацията от двата текста, запишете термина от Текст 1, чието значение е обяснено в Текст 2.

---

5. Като имате предвид съдържанието на Текст 1, отговорете с *да* или *не* уместно ли е думата *уседналост* в текста да се замени със синонима ѝ, посочен в Текст 2.

---

6. Какви са в лексикално отношение думите отседнал и уседнал от Текст 2.

---

7. На мястото за отговор запишете термина, назоваващ словообразователна морфема, използван в Текст 2.

---

8. Като имате предвид съдържанието на Текст 2, посочете кое твърдение НЕ е вярно.

- А) Думата уседнал е прилагателно име.
- Б) Думата отседнал е минало деятелно причастие.
- В) Думата отседнал е образувана от глагола отседна.
- Г) Думата уседнал е образувана от глагола уседна.

9. Като имате предвид съдържанието на Текст 1, посочете кое от децата е с най-голямо предимство да бъде прието в първи клас.

- А) От две години Мими живее на 100 метра от училището.
- Б) От пет години Иво живее в района на училището, но на разстояние от 1 километър.
- В) Преди три години Ани се премества да живее на 50 метра от училището.
- Г) Димо живее от 6 години на 200 метра от училището, но адресът му е извън прилежащия район.

10. Подчертайте словосъчетанието в изречението от Текст 1, което е използвано метафорично.

Прилежащите райони на училищата са очертани наново, което променя картината за част от родителите.

---

11. Определете вида на всяко от изреченията и поставете пропуснатите запетай.

№	Изречение	Вид
а)	<i>Малкият принц не смяташе за сериозни неща тези които възрастните смятат.</i>	
б)	<i>Щом веднъж зададеше някой въпрос малкият принц никога не спираше да го повтаря.</i>	
в)	<i>Ако притежавам някое цвете мога да откъсна моето цвете и да си го отнеса.</i>	
г)	<i>Да се прозява човек в присъствието на царя е противно на етикета.</i>	

12. Запишете вида на изречението?

Струва ми се, на моята планета има някъде един стар плъх.

Отговор:.....

13. Подчертайте сказуемите, използвани в примера, и запишете какво е по състав изречението.

Мисля, че той използва за бягството си от своята планета прелета на дивите птици.

Отговор:.....

14. Кой от глаголите, употребени в изречението, се различава по вид от останалите?

Малкият принц го погледна и обикна тоя фенерджия, който тъй добросъвестно спазваше нареждането.

Отговор:.....

15. В кой ред има глаголна форма в условно наклонение?

- А) Струва ми се, че условията са благоприятни.
- Б) Той е единственият, когото бих избрал за приятел.
- В) Той не можел да търпи неподчинение.
- Г) Ако можеш да съдиш себе си правилно, значи ти си истински мъдрец.

16. Отстранете правописните, граматичните и пунктуационните грешки, допуснати в текста.

В На прощаване поета е прозрял собствената си садба. Разкривайки преживяванията на бунтовника, които тръгва по страшния, но славен път на борбата срещу вековния подтисник, на робското премирение поетът противопоставя борческия дух и достойния избор на човека като внушава идеата за величието на само жертвата в името на правдата и свободата. Гордото сазнание, човешкото достойнство, благородството, смелостта и решителността на лирическият герой са в основата на голямата саможертва на, която той е готов за свободата.

ОТГОВОРИ

1. публицистична; 2. А; 3. школо, учебно заведение; 4. уседналост; 5. не; 6. пароними; 7. представки; 8. Г; 9. Б; 10. променя картината; 11. 1. *Малкият принц не смяташе за сериозни неща тези, които възрастните смятат.* – сложно съставно с подчинено определително; 2. *Щом веднъж зададеше някой въпрос, малкият принц никога не спираше да го повтаря.* – сложно съставно с подчинено обстоятелствено; 3. *Ако притежавам някое цвете, мога да откъсна моето цвете и да си го отнеса.* – сложно смесено; 4. *Да се прозява човек в присъствието на царя, е противно на етикета.* – сложно съставно с подчинено подложно.; 12. просто; 13. мисля, използва, сложно съставно с подчинено допълнително; 14. *спазваше*; 15. Б; 16. 22. В „На прощаване“ поетът е прозрял собствената си съдба. Разкривайки преживяванията на бунтовника, който тръгва по страшния, но славен път на борбата срещу вековния потисник, на робското примирение поетът противопоставя борческия дух и достойния избор на човека, като внушава идеята за величието на **саможертвата** в името на правдата и свободата. Гордото съзнание, човешкото достойнство, благородството, смелостта и решителността на лирическия герой са в основата на голямата саможертва, на която той е готов за свободата.

Точки:

От 1. въпрос до 10. вкл. – х 2 точки	20
11. въпрос – 4х2	8
12. въпрос	2
13. въпрос –	6
14. въпрос	2
15. въпрос	2
16. въпрос	15
Общо	55